

Documentele Conferinței Naționale — programul nostru de muncă

TARA NE CERE CIT MAI MULT CĂRBUNE!

Îndeplinirea integrală a prevederilor de plan — obiectiv prioritar pe agenda de lucru a întreprinderilor miniere

Realizarea integrală și ritmică a prevederilor de plan la producția de cărbune extras constituie, acum, la început de an 1983, obiectivul prioritar înscris pe agenda de lucru a conducătorilor întreprinderilor miniere, a tuturor oamenilor muncii din Valea Jiului.

In ziarul de azi publicăm măsurile întreprinse în acest scop de conducerea întreprinderii miniere Vulcan.

Ing. Ioan DUMITRAȘ, directorul I. M. Vulcan

Ne vom realiza planul, începând cu luna ianuarie

Față de realizările anului precedent, extracția minci Vulcan sporește în 1983 cu cca. 150.000 de tone. Am demarat în primele zile ale noului an cu realizarea sarcinilor zilnice la producția fizică de cărbune, fapt ce ne dă certitudinea că măsurile tehnico-organizatorice și politico-educative întreprinse până acum sau în curs de aplicare, se vor materializa în realizarea planului în luna ianuarie și trimestrul I.

Ca o primă măsură ce stă la baza bunelor realizări la început de an o constituie asigurarea capacităților productive la

nivelul planului. Practic, toate sectoarele productive ale minci dispun de condițiile în măsură să conducă la îndeplinirea sarcinilor proprii. Sigur, aceasta presupune din partea fiecărui colectiv eforturi organizatorice continue, o permanentă preocupare pentru desfășurarea fără întreruperi a procesului extractiv. La condițiile noas-

tre specifice, pornind de la unele neajunsuri întâmpinate până acum, de mare însemnătate este asigurarea condițiilor materiale la frontul brigăzilor, crearea unui flux funcțional de evacuare a cărbunului. S-au luat măsuri în consecință, care trebuie să

Continuare în pag. a 2-a

Productivități înalte în abatajele mecanizate

Colectivul sectorului IV de la I.M. Lupeni a debutat în primele zile de lucru ale acestui an cu rezultate remarcabile în realizarea planului la producția fizică de cărbune. În cele 4 abataje frontale echipate cu complexe de susținere mecanizată și cu combine de abataj au fost obținute productivități de 11-13 tone pe post, ajungându-se să se extragă în medie 2250 tone de cărbune pe zi. Până ieri, producția realizată peste sarcinile de plan la zi în abatajele mecanizate în care lucrează minierii din brigăzile conduse de Teodor Boncalo, Paul Grasu, Constantin Popa și Aurel Manda a ajuns la 567 tone.

O parte din formația condusă de Pavel Dediu, din sectorul I al I.M. Anișoara, o brigadă care de la începutul acestui an obține productivități superioare sarcinilor cu 3,5 tone/post. Foto: Eugen HERBEI

IN CARIERA CIMPU LUI NEAG

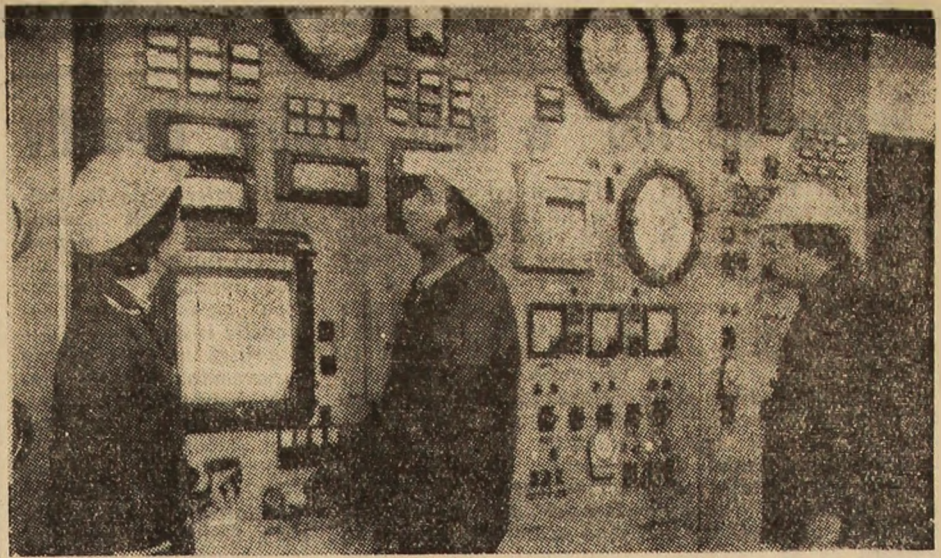
Continuitate în realizări

Colectivul de mineri, mecanizatori și tehnicieni de la cariera Cimpul lui Neag și-a început anul cu hotărârea fermă de a înfăptui exemplar sarcinile sporite de plan care-i revin. „Sintem hotărâți să răspundem prin fapte chemărilor mobilizatoare adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu întregului popor în Raportul prezentat Conferinței Naționale a partidului în Mesajul de Anul Nou. Avem în

acest scop asigurată o importanță deosebită în avans față de planul pe 1983, cadre tehnice și mecanizatori pricepuți, utilajele necesare menținerii unor productivități înalte în cărbune” — ne-a declarat sing. Ion Velica de la cariera Cimpul lui Neag.

Angajamentul acestui harnic colectiv este pe deplin confirmat de productivitățile ridicate realizate în primele zile de lucru ale noului an. În numai cinci zile, din

cariera Cimpul lui Neag au fost livrate 658 tone de cărbune cocsificabil suplimentar față de planul la zi. La obținerea producției suplimentare au contribuit îndeosebi Ștefan Băbeanu, Carol Pinczer, Victor Pătrașcu, Adalbert Bako, Aurel Bumbu, Francisc Balint, Constantin Radu, Mircea Dincă, Ștefan Kiraly, care în ciuda condițiilor de iarnă își depășesc zilnic normele de producție.

Seful de echipă Titu Birăn și muncitorii PRAM-ști Dorina Mureșan și Emil Pop verifică funcționarea corectă a aparatelor de măsură și control de la pupitrul de comandă a grupului nr. 2 de 50 MW de la U.E. Paroșeni.

LA I.M. PETRILA

Pușcătura la ultimul tronson

Un eveniment de excepție a avut loc în urmă cu două zile la I.M. Petrila. Brigada condusă de Pavel Vasile, de la sectorul XI — investiții al minci a efectuat ultima pușcătura la săparea puțului orb nr. 15, de unde vor începe lucrările miniere pentru producția viitorilor ani. În adâncime de 238 de metri, noua lucrare minieră pe verticală asigură deschiderea zonei centrale a zăcămintului de la mina Petrila, dezvoltarea de noi orizonturi miniere pentru exploatarea cărbunului în perspectivă până la cota — 250 sub nivelul mării. Evenimentul s-a petrecut pe schimbul brigăzii condus de Vasile Solomon, în prezența cunoscutului șef de brigadă specialist în lucrări miniere pe verticală. Timp de câteva zile, brigada execută betonarea ultimului tronson al puțului, după care se va trece la execuția rampelor.

Noi produse de tricotație

În trimestrul I al acestui an, colectivul întreprinderii de tricotație din Petroșani lansează în fabricație 20 de produse noi, între care amintim pulovere pentru femei, bărbați și copii, fuste pentru femei. Astfel de produse cu marca întreprinderii vor putea fi procurate, încă din luna februarie, de la propriul magazin de prezentare și desfacere și din rețeaua întreprinderilor comerciale din Valea Jiului. (I.V.)

Omul — măsura tuturor lucrurilor

Anul trecut, poate dintr-o greșală organizatorică, unul dintre cei mai buni brigadieri de la mina Li-rezești, Petru Scărădeanu fusese „îndepărtat” de oamenii alături de care obținuse multe succese pe frontul cărbunului. Miner încercat, om cald, domol la vorbă și aprig la fapte, Scărădeanu era regretat de oameni, pe ici pe colo se auzeau fel de fel de discuții. Revenirea sa la cirma brigăzii, revenire care coincide și cu schimbarea conducerii sectorului, a adus parcă un plus de omogenizare, un suflu nou în rândul oamenilor. „Alături de Scărădeanu

nu se pierde nici o bătaie pe frontul cărbunului” zic oamenii și brigada cunoaște acest adevăr. Așa că, iată-l din nou la conducerea unei formații de lucru.

INSEMNAȚII DE REPORTER

La sectorul nostru, problema cea mai importantă a fost omogenizarea colectivului, sudura suflutească între oameni”, ne spunea ing. Vasile Popescu, șeful sectorului. Ce înseamnă personalitatea unui om aflat în fruntea altora? Să răsfoim „cartea” realizărilor. În luna decem-

brie, sectorul înregistra o producție suplimentară de 1200 tone de cărbune. Pare ciudat pentru un colectiv de la mina Li-rezești, dar așa este. Depășirea productivității muncii pe sector cu 2 tone pe post poate fi considerată ca un record la această întreprindere...

În abatajul frontal 6604 (un abataj lung de 100 m) Scărădeanu și oamenii săi „supun” cu pricepere un complex de mare capacitate fabricat la I.U.M.P. — SMA-2. Realizează

Mircea BUJORESCU

Continuare în pag. a 2-a

Elevii să simtă cu adevărat că se află în vacanță!

Noțiunea de club (și cu atât mai mult de club al vacanței) a dobândit astăzi o accepțiune mai largă și o funcționalitate mai complexă decât cele cu care fusese inițial investită. Finalitatea formativă, educativă este rațiunea sa de a fi.

În spații periodice amenajate în școli — cluburile de vacanță — și în casele pionierilor și șoimilor patriei au fost planificate pentru a se realiza numeroase acțiuni politico-educative, tehnico-aplicative, cultural-artistice și sportive.

La Școala generală nr. 6 Petrila funcționează, ca forme de realizare și scop educativ, un club de vacanță model. O încăpere este destinată proiecțiilor

de diapormă și filme, care au loc zilnic de la ora 10. „Copiii din cartier vin aici ca la cinematograful”, ne asigură învățătoarea Mariana Florea, responsabilă clubului. În sala alăturată: muzică, vioioșie — este locul unde se fac audiții, se organizează reuniuni. „Colocviile cotidiene dintre film, muzică, dans imprimă activităților de vacanță un caracter recreativ specific, latura informativă și cea a educației în colectiv fiind adiacente” este concluzia unui grup de cadre didactice ale școlii. În sala de tenis de masă — dinamism, zarvă de întrecere. Au avut loc și concursuri,

Ioan LASCU

Continuare în pag. a 2-a

În ziarul de azi:

- „Proba de foc” a unui vrednic colectiv. (În pag. a 2-a)
- DE LA O DUMINICĂ LA ALTA (În pag. a 3-a)
- „Salvamont” Lupeni va fi prezent la apropiatul raliu național. (În pag. a 4-a)

„Proba de foc“ a unui vrednic colectiv

În orașul Vulcan, ca de altfel în întreaga Vale, se construiește mult și frumos. Pentru oameni, pentru bunăstarea lor, tot ceea ce prinde contur constituie însemne ale timpului socialist, ale progresului.

...De mai mult timp călătorul care pleca sau sosea pe peronul gării din Vulcan era fâșiat de apariția unei clădiri cochete, alăturată vechii clădiri de călători. „Ce urmează ca să adăpostească?”

Cu puțin timp în urmă avea să vină și răspunsul. Încă dis-de-dimineață, de la ora 6, în aceea zi, un întreg furnicar de oameni adunat aici dădea semne că urmează a se petrece ceva neobișnuit. Ineditul era: darea în exploatare a instalației electrodinamice a stației C.F.R. Vulcan. Sub îndrumarea instructorului regional, ramura „mișcare”, Nicolae Alexandru, a șefului stației Nicolae Hațegan, oamenii conduși de Dimitrie Șugla, șef secție CT 4 Deva și sing. Cornel Vișonescu, șeful sectorului din Petroșani al CED, au dus la bun sfârșit munca lor, începând doar cu câteva luni în urmă.

Pentru cei care nu cunoșc avantajele centralizării electrodinamice este suficient să arătăm faptul că se reduce timpul de executare a unui parcurs de circulație sau manevră de la 7-8 minute la cel mult... 30 (trezeci!) de secunde! Să mai adăugăm că s-au înlocuit instalațiile de semnalizare mecanică de poziție cu semnalizarea luminoasă de viteză, că tot ce făceau până acum 3-4 acari face impieगतul de mișcare printr-o simplă apăsare de buton, că siguranța circulației a fost mărită și atunci cuvintele impieगतului care a inaugurat noua instalație, Emerich Koppanyi sînt justificate: „Dacă pînă acum depindeam noi de instalație — și asta însemna timp — acum depinde instalația de noi — iar asta înseamnă... economie de timp!”. Cuplarea caburilor de legătură, verificarea circuitelor, verificarea contactelor pentru cele 6 linii centralizate (doar linia I, publică a rămas necentralizată), verificarea și proba semnalelor luminoase, proba lumino-schemei de la pupitrul de comandă, lată operațiuni care au necesitat timp, răbdare și multă precizie.

„Premiera“ de la Vulcan a constituit „proba de foc“ nu numai pentru impieगतul de mișcare Nicolae Iovan — primul care a „pipăit“... oficial comenzile instalației —, dar și pentru muncitorii care au executat lucrarea, Teodor Bogdan, Ion Axinte, Victor Tamșa, Ioan Roman (laboratorul CED), Gheorghe Bușoi, Adrian Dilja, Adrian Olteanu (montatori), Octavian Heganș, Ladislav Vaczek (electromecanici) împreună cu Lucreția Șotîngă și Maria Schwarz. Toți aceștia sînt autorii principali ai premierei de la Vulcan. După Petroșani, Livezeni și Iseroni lată încă o stație care pășește pe calea modernizării.

Pentru ceferiștii din Vulcan, din întreaga Vale a Jiului această nouă investiție de care beneficiază, constituie un minunat prilej de a demonstra prin forța faptelor de muncă, trăinicia și puterea de mobilizare a puternicului detașament muncitoresc.

Alexandru TĂTAR

Șeful stației C.F.R. Vulcan, Nicolae Hațegan și impieगतul de mișcare Nicolae Iovan în fața pupitrului de centralizare electrodinamică.

Elevii să simtă cu adevărat că se află în vacanță!

(Urmare din pag. 1)

care și-au desemnat cîștigătorii, situație identică, și la șah. Activitățile politico-educative nu sînt lăsate pe ultimul plan. Lunea, miercurea și vinerea, școlile generale nr. 1, 5 și 6 susțin în cadrul clubului informări politice, expuneri, organizează concursuri gen „Cine știe, răspunde” și chiar... repetiții spectacol ale formațiilor artistice.

Cel puțin în ce ne privește, am fi doriți repetați aceste apreciable eforturi organizatorice și educative și la Școala generală nr. 2 Petrila. Programul clubului de vacanță prevede informări politice, acțiuni cu cartea, reuniuni, audii muzicale. Pînă acum elevii își pot aduce aminte doar de reuniunea de simbăta trecută, de un casetofon care „asigură” programul muzical... Două mese de șah, una de table și una și... jumătate de tenis oferă elevilor posibilitatea să-și auto-organizeze concursuri. Ambițiile cultural-sportive ale acestei școli sînt mult mai mari, iar vacanța de iarnă ia sfîrșit o dată cu luna ianuarie, așa că mai sînt la dispoziție resurse și timp pentru ca un club al vacanței să ofere și... o atmosferă de vacanță.

Casa pionierilor și șoimilor patriei din Vulcan nu găzduiește un club al vacanței. Acestea funcționează la Școala generală

nr. 4 și la liceu. În aceste zile pionierii sînt atrași însă la spectacole de film în cadrul filnotecii de vacanță, organizată la cinema „Lucafărul”. Între membrii diferitelor cercuri ale casei pionierilor au loc concursuri de sanie (în sfîrșit, iarna a devenit mai darnică). Concursul de șah „Căluțul de fildeș” al căruia cîștigătoriu a fost răsplătit cu o diplomă, a fost alt punct de atracție din programul acestei săptămîni. A avut loc zilele acestea o dezbatere pe tema „Documentele Conferinței Naționale a partidului — program de muncă pentru întregul popor”, urmată de un program artistic. Așadar, suficientă preocupare pentru a-i face pe copii să nu uite că sînt în vacanță.

În schimb, la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Petroșani elevii își văd de îndeletnicirile obișnuite pentru orice perioadă de... activitate: frecventează cercurile de mecanică auto, literar, electronică, radio. Doar câteva seturi la masa de tenis li mai scot din... obișnuit.

O evidențiere se impune: fie la cluburile de vacanță, fie atrași în alte forme de activitate, elevii trebuie cu adevărat să simtă că se află în vacanță! Și, de aceasta, trebuie să se ocupe cadrele didactice, organizațiile de tineret și pionieri.

Ne vom realiza planul, începînd cu luna ianuarie

(Urmare din pag. 1)

ne conducă la o mai bună ritmicitate a extracției, respectiv la folosirea integrală a timpului disponibil la fronturile de lucru. În vederea creării condițiilor optime de pregătire a producției fiecărei săptămîni am elaborat programe speciale de întreținere și revizii a utilajelor în zilele nelucrătoare, zile în care ne-am propus să organizăm în abataje operațiile de dirijare și de prăbușiri, precum și descongestionarea traseelor. Este în curs de finalizare montajul unei benzi la noul orizont de bază 360, fapt ce ne asigură concentrarea producției pe acest flux de evacuare și de la sectorul II, după ce, într-o precedentă etapă, s-a trecut la extracția producției pe această cale a sectoarelor III și VI. De altfel, ample acțiuni care le-am întreprins în '82 pentru amenajarea acestui orizont reprezintă una dintre cele mai importante măsuri de concentrare a producției și perfecționare a fluxului de evacuare.

Am început anul cu un minus la efective. Avem asigurări din partea combinatului că încă din prima jumătate a lunii vom primi sprijin pentru creșterea numărului de efective, astfel încît vom putea plasa în abataje 900 de posturi pe zi, acoperind mal bine capacitățile productive de care dispunem. Cel mai însemnat cîștig al aplicării acestei măsuri este creșterea productivității muncii prin sporirea ponderii personalului di-

rect productiv în totalul posturilor prestate. Creșterea productivității muncii constituie un important deziderat pentru noi, avînd sarcina să sporim nivelul realizat la acest indicator, în abataje, cu 300 kg /post față de nivelul obținut în 1982.

Aceste măsuri, complete cu dorința vie de afirmare a colectivului nostru reprezintă chezașia creșterii producției de cărbune la mina Vulcan în acest an, realizării planului încă din luna ianuarie.

Răspundem cititorilor

UN GRUP DE MINERI de la Vulcan: În urma verificărilor făcute de noi la fața locului, nu se adevăresc cele sesizate. Cînd ne mai scrieți, vă rugăm, să vă și semnăți.

NECULA NICOLAE, strada Republicii nr. 69 bl. D 9 ap. 31, Vulcan: Pe această cale invităm conducerea secției Vulcan a E.G.C.L. Lupeni să vă rezolve reparațiile din bloc despre care este vorba în scrisoarea dv. atît pentru dv. cit și pentru locatarul din strada Mihai Eminescu bloc II sc. II, problema cu care ne-ați sesizat.

CETAȘENI de pe strada Morii, Vulcan: Sesizarea dv. am adus-o la cunoștința organelor de ordine din Vulcan care vor interveni pentru rezolvarea situației.

TIMAR MIHAI, Paroșeni: Cele sesizate de dv. vor face obiectul unui articol ce urmează să apară în coloanele ziarului nostru. De fapt, nereglate despre care ne-ați sesizat le-am adus la cunoștința

conducerii I.C.S. Mixtă Vulcan, care ne-a asigurat că va lua măsuri de redresare a situației.

UN GRUP DE ELEVI, Lupeni: Sesizarea a fost întemeiată. Din cauza unor lucrări care au necesitat dese închideri de linie pe distanța Livezeni — Petroșani, trenurile cursă Petroșani — Lupeni au avut multe întîrzieri. Am fost asigurați că ele nu vor mai apare. Aspectul semnalat rămîne însă în atenția noastră.

ALINA COLTAN, Petrila: Cele relatate de dv. au fost discutate cu organele competente din orașul Petrila, care vor lua măsurile ce se impun.

PETRU LAPUJAN, Petrila: În urma verificărilor efectuate de organele în drept s-au luat măsurile cuvenite. Dacă doriți relații suplimentare treceți pe la redacția la compartimentul scrisorii.

UN COLECTIV DE MUNCITORI, Lupeni: Problemele ridicate le-am adus la cunoștința factorilor responsabili. Acolo unde a fost cazul s-au luat măsuri pentru eliminarea stărilor de lucruri critice.

(Urmare din pag. 1)

productivități de 11—12 tone de cărbune pe post, cu 3,5 tone/post mai mult decît sarcina planificată. Minerii vechi și buni, pregătiți din punct de vedere profesional, disciplinați, coordonați de șefii de schimb Ion Aruștei, Dumitru Perju, Sigismund Dane și Serloși Pall, obișnuși cu greutățile specifice activității din subteran, s-au convins că în ei „stă greul sectorului”. O experiență bună, care dă rezultate este aceea că personalul electromecanic (combainierii Valerian Ilinca, Socacs Adalbert, Marin Untaru și Alexandru Matula) și de întreținere (electricienii Florian Ponoriță și Ioan Illes) este cuprins în acordul brigăzii. Schimbul se face, fără discuție, la

Măsura lucrurilor

locul de muncă. Organizarea muncii, respectarea monograhiei de armare, fără cusur. E greu să enumerei 54 de oameni, dar inginerul Popescu ne scoate din incercătură. Îi remarcă pe minerii Ioan Micu, Traian Șușu, Ioan Bodeuș, Dumitru Leucă, oamenii „de bază” ai brigăzii.

— Ne-am angajat că în 15 februarie terminăm exploatarea în panoul 5. Acum, după cum merge treaba, credem că o să devansăm termenul cu 10 zile. Perspectiva e la fel de bună și ne dă încredere în activitatea viitoare. În panoul 6, avem deja pregătite ca-

mera de montaj și suitorul de atac. Așteptăm un utilaj de mare capacitate pe care să-l introducem tot cu forțe proprii. Brigada condusă de Mihai Bucușchi, „sufletul pregătirilor”, lucrează la echiparea panoului 1 din stratul 12 în care vom lucra tot cu un complex mecanizat.

De ci linie de front există, oameni hotărîși există, o aprovizionare ritmică de asemenea. Vitezele de avansare din luna decembrie (28 ml față de un plan de 23 ml) dovedesc că sectorul III al minei Livezeni există un climat sănătos de muncă și dorința de a face totul pentru a se răspunde cu cînte chemării partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a da fărîi tot mai mult cărbune.

COLABORARE RODNICĂ

Pentru începutul săptămîinii viitoare, ni se anunță un interesant spectacol de divertisment, sub genericul „Dialog cu Teatrul de comedie”. La realizarea sa își dau concursul formațiile „Acoustic” și de folk ale Casei de cultură a sindicatelor și Teatrul de stat Valea Jiului, alături de cunoscuții actori bucușteni: Sîrbiu Stănculescu, Ștefan Tapalagă Ion Uclian, Dumitru Rucăreanu, Dan Tufaru, Șerban Ionescu și alții. Spectacolul compozit va fi itinerant pe ruta: Lupeni (luni, ora 16), Petroșani (Casa de cultură, ora 20), Călan (marți, ora 16) și Deva (ora 19).

Vă informăm

O VESTE BUNĂ pentru cei ce îndrăgesc sporturile de iarnă: instalația telescaunului spre cabana Straja Lupeni, care în ultimul timp a fost supusă unor lucrări de revizie, a trecut cu bine probele tehnologice și este autorizată să funcționeze. Începînd de ieri, cînd spre cabana Straja s-au îndreptat concurenții primei ediții a Festivalului sporturilor

de iarnă din Valca Jiului, telescaunul funcționează normal.

PRIMUL MISTREȚ vîinat de grupa vînătorilor din Hațeg în 1983 a cîntărit aproape 100 de kg și a fost foarte frumos. Dar... o floare, oricît de frumoasă, nu „acoperă” planul filialei Petroșani a A.J.V.P.S. Este necesar, deci, să se organizeze mai multe vînători colective, nu numai în zilele de duminică, pentru onorarea

planului înainte de sfîrșitul sezonului, pentru ca în zilele rămase să se vîneze pentru tolbele vînătorilor. Se cuvine.

REȚETE. Sugerăm specialiștilor de la Fabrica de produse lactate să ia în seamă noile rețete de fabricație a produselor lactate, elaborate de colectivul Catedrei de tehnologie și utilaje pentru industria laptelui din centrul universitar gălățean. Sînt anunțate produsele

lactate „Materna”, „Vital”, „Lactofort” (dietetic) pentru copii, „Energofort” I și II, recomandate organismelor supuse unor eforturi susținute.

BIBLIOTECI. De la Fabrica de mobilă din Petrila ne parvine vestea realizării primelor noutăți ale acestui an — bibliotecile „Belvedere” cu intrării sau cu aplica, camerele combinate Corvinul I și II.

SALON. Începînd de săptămîina viitoare, la etajul I al localului de alimentație publică al agrementului „La Brazi” din Vulcan, va funcționa un salon cu specific culinar, între specialiști figurînd ciorba de burtă și minuterile. Nu va lipsi ambianta muzicală adecvată. În acest sens, montaniarzii care se întorc, la sfîrșit de săptămîină, de la cabana Straja, solicită prelungirea programului măcar pînă la ora 21.

DOBINZI. O veste bună pentru gospodarii chibzuți. Cu începere de la 1 ianuarie a.c., dobinzile acordate de CEC la depunerile efectuate prin toate instrumentele de economisire s-au majorat cu un procent.

Rubrică realizată de Ion VULPE

Vă informăm

Fortificații dacice la Ponorici

Valul este o lucrare defensivă formată din fosă, orientată spre inamic, taluzul din pământ ori piatră și berma, o adâncitură în spatele taluzului menită să ușureze adăpostirea și mișcarea trupelor proprii. De obicei valul era întărit cu elementul de suprastructură numit palisadă, iar ca anexe, turnuri de pază și supraveghere, bastioane și dedublări. Valurile puteau fi simple, duble ori de compartimentare. Ele se ridicau în jurul marilor cetăți de piatră formând o centură de apărare, ori mai ales cu scopul de a interzice căile de pătrundere în zona cetăților dacice. Drept rod al unei stăruitoare cercetări de suprafață executată în zona Ponorici, (jud. Hunedoara), împreună cu prof. Hristache Tatu, din Hațeg, a apărut

un extraordinar complex defensiv dacic. Două din elementele sale — Marele Val și cetatea, erau, în linii foarte generale, cunoscute; în legătură cu acestea au fost descoperite numeroase elemente

Sintem dintotdeauna pe aceste locuri

care ușurează înțelegerea funcționalității lor. Alte patru — două fortificații complexe și două elemente de intrajutorare au „ieșit” din anonimat grație aceluiași periegeze. Desigur, bogatul material rezultat va face obiectul unei comunicări speciale, dar și până atunci ziarul nostru, găzduiește în premieră anumite știri și re-

flecții în legătură cu descoperirea menționată. În principal, fortificațiile din val aflate în aria Ponoriciului aveau misiunea să interzică accesul inamic pe Valea Fizeștiului. Ele cunosc o dispunere de trei mari poziții judicioase așezate astfel că reușesc să barceze nu numai calea amintită — formată la rândul ei din trei căi, și încă două poteci, dinspre Federi și Fizești — circulabile în antichitate, de vreme ce au fost atent supravegheate prin valuri de piatră și pământ. Descoperirea acestui complex cu adevărat grandios — lămurește anumite elemente de gândire militară dacă.

V. MORARU

REBUS ■ REBUS ■ REBUS

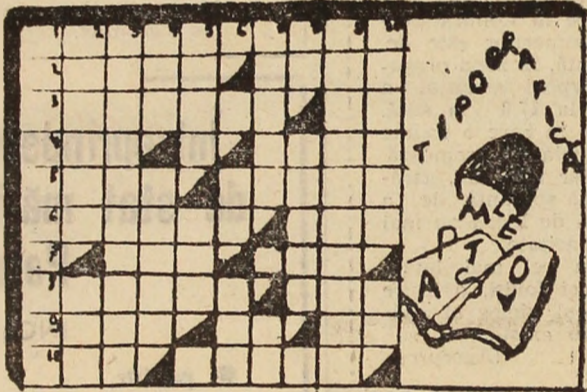
ORIZONTAL: 1) Una care realizează cărți; 2) A face risipă — Orizonturi de cuvinte (sg. fig.); 3) Caracterul unui organ de presă central — Fișie; 4) Unități de măsură pentru timp — Nitrogen; 5) Cartea craiului... de joc — Alianțe; 6) Scos din iarnă (fig.) — Primele litere scrise în America; 7) Metal utilizat pentru gravarea unor cărți — „socialistă”, revistă de mare tiraj; 8) Cu tendințe spre obezitate (masc. fig.) — Miez din metal; 9) Teritoriu sub stăpânirea turcilor — Inimă în comă! — Ieșire; 10) Fire trase în război — Informații din ziare.

VERTICAL: 1) Roadele tipografiei; 2) Zeflema — Lipsit de strălucire; 3) Ansamblul lucrărilor de multiplicare a unor texte;

4) Un soi, amestecat! — A suprima; 5) Agitat, la mijloc! — A lucra pământul; 6) Ușițe! — Integral (fig.); 7) Secret (lingv.) — Emis fără margini! 8) Co-

fițe fără cote! — Cotidiane; 9) ...și spusese lor! 10) Cotidianele cu același zaț... tipografic! — 2,3 cărți.

Ion GLUGĂ

— A zecea halbă? Bine, dar după părerea mea bej cam mult.

— Posibil, dar eu beau după părerea mea!

★ Ințeleptul Diogene a fost invitat să ia un pahar de băutură în plus. El luă paharul, la invitația colegilor, dar îndată îl vărsă jos.

— De ce-ai făcut asta? îl întreabă cineva.

— Păi, răspunse Diogene, l-am răsturnat eu, ca nu cumva să se răstoarne el pe mine.

UMOR

Medicul: — Nu aveți voie să consumați băuturi alcoolice. Acum un an v-am spus același lucru.

Pacientul: — Desigur, dar am crezut că între timp medicina a mai făcut progrese...

★ Mai pe două cărări, mai clătînindu-se, omul o ajuns cu bine pe trotuar, unde găsește un milițian și-l solicită:

— Vă rog, arătați-mi unde este trotuarul de vizavi?

— Iată-l, îi răspunde milițianul, arătându-i-l.

— De acolo vin, răspunse, el amărit, și alții mi-au spus că e așa.

★ — Alocule, ce faci singur? Unde ți-e fratele, doar veșnic erați împreună?

— E la spital!

— Dar ce-a pățit?

— Am pariat care dintre noi se poate apleca mai mult în afara ferestrei. Stăm la etajul întâi. Și a câștigat el.

Culese de
Dr. GALĂȚAN

SPADELE MINERILOR

Mineritul rămâne industria de prestigiu a economiei Poloniei socialiste. Tradiții care se pierd în negura timpului au păstrat pînă astăzi în toată splendoarea sa costumul de gală al minerului polonez, deosebit de pitoresc și original în componența căruia spada ocupă un loc aparte.

Istoria spadelor este multiseclară. Încă din veacul al XVI-lea minierii de la Wieliczka aveau dreptul să poarte spadă. În perioada Renașterii, în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea Stanisław Staszic, pionier al mineritului modern polonez a introdus decernarea spadelor absolvenților Academiei de mine

din Krakowia. Cu timpul obiceiul a fost dat uitării.

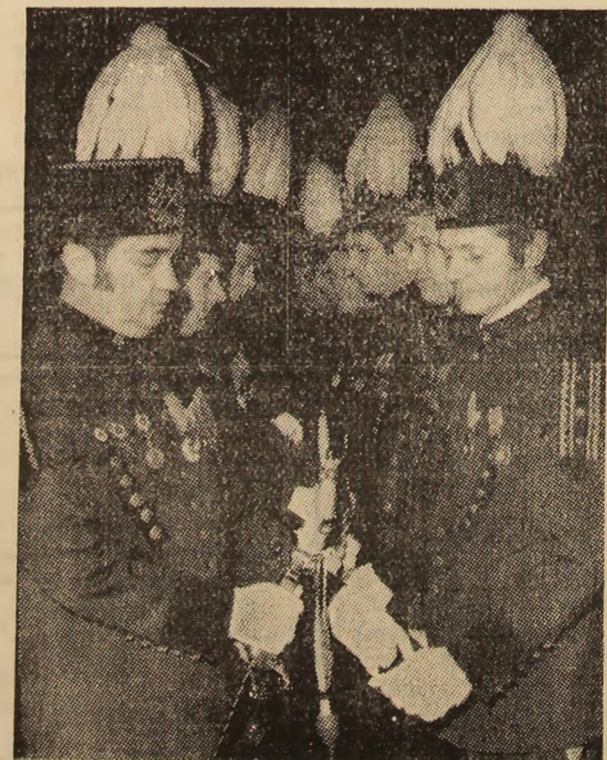
Abia la aniversarea unui mileniu de la apariția statului unificat polonez, Ministerul minerilor a reintrodus acordarea spadelor premiaților școlii miniere.

De atunci la încheierea anului școlar se decernează spade celor mai buni elevi ai școlilor tehnice miniere, studenților de elită de la Academia de mine și Politehnica sileziană.

Actualmente 20 000 de mineri au dreptul de a purta spadă.

Modelul spadei este o replică a celor acordate pe vremea lui Stanisław Staszic. Proiectul aparține cunoscutului istoric al mineritului polonez dr. Witold Zabinski. Spadele sint produse de o fabrică din Sosnowiec.

Antoni BUDNY,
redactor la ziarul
„Trybuna robotnicza”,
din Katowice, R.P. Polonă

Ceremonial mineresc de înmănare a spadei.

De la o duminică la alta

Prometeu, înlănțuit în Paring?

Imi cade în mină acum, la început de ianuarie o carte bună de citit la gura sobei: „Pieton prin orașele lumii” de Neagu Udriu (Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1976). Ultimul capitol cuprinde câteva scrisori acasă. Una dintre ele pare a ne fi destinată într-un mod cu totul special. Este scrisă de profesorul G. Andronescu, director executiv la „American Institute For Writing Research” și propune o ipoteză privind localizarea mitului prometeu în Paring.

Transcriu aici, câteva pasaje din seducătorul său eseu. Par a fi scrise cu nostalgia omului despărțit de casă de un ocean de apă și unul de dor. Iată-le: „Cobori din închinătorii la foc care trăiau altădată pe meleagurile astea, pe vremea cînd muntele se chema Pharanx. Poate că străbunii dumitale au fost din cei care au primit jar din minile lui Prometeu și îl păstrau cu vene-

rație, prin fete, din neam în neam. Eschil e cel care povestește și ne arată simbolic cum Zeus, supărat pe Prometeu că a dăruit focul oamenilor, a înlănțuit pe titan în Pharanx și l-a dat pradă vulturilor.

— Nu te supăra, nu Eschil, ci Depsusanu vorbește de Pharanx. Eschil înlănțuiește pe Prometeu în Caucaz adică în răsăritul îndepărtat al Sciției, nu în Dacia.

— L-ai citit desigur pe Eschil în limba dumitale și traducătorul nu a folosit cuvîntul Pharanx, înțrebuințat de Eschil, ci l-a tradus cum a crezut mai bine, închipuindu-și că e un nume comun.

Dar Pharanx e Paringul de azi, fonetica timpului. De fapt Eschil a folosit vechiul indo-german Chauha pentru a desemna masivul; acest nume a dat mai târziu Hoch în germană; primii traducători a lui Eschil au crezut că e vorba de Caucaz cînd era

vorba doar de „Muntele înalt” din Sciția. Pentru greci, Dacia era de asemenea, Sciția și dacă mai citești odată textul, chiar tradus, din Prometeu înlănțuit, vei admite poate că drumul pe care Prometeu îl indica nimfei Jo, la plecarea ei din Chana, unde venise ca să-l consulte pe titan, e aidoma cu cel pe care l-ai parcurge dumneata acum, dacă ai vrea să ajungi la Bosfor...”

Autorul crede a fi găsit și locul unde resturile focului au grăit pentru noi în limba lor tăcut: Sfîna Gilcescu.

Cu un mare regret că nu mai este tînăr, își încheie prof. Andronescu tulburătorul său eseu. Specialiștii au, acum la îndemînă un punct de sprijin. Vor (vom) reuși să răstoarne o prejudecată? Oricum, mînușa a fost aruncată...

B. MIHAI

Să ne cunoaștem patria

„unul dintre evenimentele memorabile ale anului 1892 l-a constituit apariția primelor bucurestence mergînd pe bicicletă? În legătură cu acest fapt, cronicarii mondeni recomandau „E mai bine ca femeile să nu urce pe biciclete fără sfatul medicului”.

...istoria dezvoltării economice a Capitalci comemnează nașterea primei întreprinderi industriale în 1679? Era vorba de o poștăvărie înființată de Șerban Cantacuzino, unde

se lucrau frumoase abale din lînă.

...prima lucrare de balneologie scrisă în limba

ȘTIAȚI CĂ...

română a fost realizată în 1821 de medicul și literatul Vasile Pop? Era intitulată „Despre apele minerale de la Arpățac, Bodoc și Covasna”.

...în octombrie 1911 a fost inaugurat complexul Cetățuia din Iași, zidit de Duca Vodă în anul 1669, fosta reședință de vară a voievozilor și mitropoliților Moldovei, adăpost de lucru al mitropolitului Do-

softei și a învățatului Dimitrie Cantemir?

...primul circuit telefonic interurban a fost montat în România în 1890 între Galați și Brăila, acestuia urmîndu-i circuitul Brăila — București?

...prima femeie doctor în drept a fost româncea Sarmiza Bălcescu? Ea a urmat cursurile facultății de drept din Paris, luîndu-și doctoratul în anul 1890 cu teza „Condiția legală a mamei în dreptul român și în dreptul francez”.

Culese de
ing. Ilie BREBEN

Cronică nerimată (87)

Cînd bate grindina nu trebuie nici să implori nici să injuri. Trebuie pur și simplu să intri în casă.

Evit polemica atunci cînd tînde să devină un simplu pretext pentru a bea vin.

Stelele nu luminează.

Ne arată numai că posedă lumină.

★ Optimismul nefondat este mai grav decît pesimismul.

★ Istoria cunoaște o zi a descălecatului și o zi a încălecatului.

★ Bunăvoința unor oameni este atît de mare încît uneori pur și simplu uităm să le mulțumim.

Valeriu BUTULESCU

CITE LIMBI SE VORBESC PE GLOB?

Pînă de curînd, la această întrebare se putea da cel mult un răspuns aproximativ. Iată însă că, pe baza unor recente cercetări lingvistice, oamenii de știință sint în măsură să afirme, cu un coeficient ridicat de exactitate, că în lume se vorbesc 5 651 de limbi. Dintre acestea, doar o mică parte — aproximativ 500 — au beneficiat de o studiere sistematică și științifică. Așa se explică de ce, în numeroase cazuri, este încă dificilă delimitarea precisă între limbă și dialect. Peste 1 400 de limbi sint pe cale de dispariție, fiind vorbite de un număr din ce în ce mai mic de persoane.

Desen de
M. BARBU

ACTUALITATEA ÎN LUME

Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu, la Conferința Națională a P.C.R., document oficial al O.N.U.

NAȚIUNILE UNITE 8 (Agerpres). Într-o declarație făcută la postul de televiziune al Națiunilor Unite, Jan Martensen, adjunct al secretarului general al O.N.U., a subliniat necesitatea intensificării eforturilor comunității internaționale pentru a se ajunge la transpunerea în viață a rezoluțiilor O.N.U. în problemele dezarmării. El a arătat că la cea de-a 37-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. au fost adoptate 58 de rezoluții în problemele dezarmării, dintre care cele mai importante se referă la diferite aspecte ale dezarmării nucleare.

NAȚIUNILE UNITE 8 (Agerpres). La New York a fost difuzată ca document oficial al Organizației Națiunilor Unite partea din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, la Conferința Națională a P.C.R., cu privire la activitatea internațională a partidului și statutului nostru, la obiectivele și orientările politicii ex-

terne a României. Documentul a fost publicat în legătură cu problemele dezarmării generale și complete, reducerii bugetelor militare, aplicării Declarației O.N.U. asupra întăririi securității internaționale, reglementării pașnice a diferendelor dintre state, dezvoltării și cooperării economice internaționale, situației din Orientul Mijlociu, aflate pe ordinea de zi a Adunării Generale a O.N.U.

BEIRUT 8 (Agerpres). La Beirut a avut loc schimbul instrumentelor de ratificare a Acordului comercial și de plăți între Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Republicii Liban, semnat la București, la 6 decembrie 1980.

Schimbul instrumentelor de ratificare a fost efectuat de ambasadorul Abdel Rahman Solh, secretar general al Ministerului libanez al Afacerilor Externe, și Florea Ghiță, ambasadorul României la Beirut.

„În Marea Britanie, șase milioane de oameni trăiesc sub limita sărăciei“

— AGENȚIA D.P.A. —

Pentru aproape 6 milioane de britanici, sărbătorile de iarnă nu au reprezentat un prilej de bucurie. Aceștia fac parte — potrivit statisticilor — din armata în permanență crescătoare a oamenilor care trăiesc sub limita oficială a sărăciei. În mult trimbițată epocă a bunăstării ei trăiesc dintr-un minimum care se află într-o contradicție crasă cu bogăția etalată de o parte a populației în Marea Britanie, de multe ori provocator.

Primul ministru conservator Margaret Thatcher a declarat că sărăcia este în primul rând urmarea șomajului. Numărul celor care se află

în căutarea unui loc de muncă a sporit, de la venirea conservatorilor la putere, în 1979, cu două milioane, ajungând la 3,3 milioane.

În ultimii ani, costul vieții pentru cei săraci a crescut relativ mai mult decât pentru alții. Costul încălzirii și al energiei s-a mărit enorm. Cheltuielile pentru transportul în comun au înregistrat o adevărată explozie.

Pentru milioane de britanici, și nu numai pentru cei care trăiesc sub limita sărăciei, acestea toate înseamnă privațiuni care de multe ori depășesc suportabilul. În casele britanice, prost izolate termic și deficien-

tar încălzite, dintre care, potrivit statisticilor oficiale, aproape un milion sunt nelocuibile, economisirea energiei este practic imposibilă. Cei care, dintr-un motiv sau altul, nu-și pot achita factura la electricitate sau gaze trebuie să aștepte ca acestea să vor fi oprite. În ultimul timp, mai multe persoane în vîrstă au fost chiar condamnate la închisoare pentru că n-au putut plăti energia. Urmarea — a crescut numărul bătrînilor care au murit de frig iarna. Chiar guvernul recunoaște că aproximativ 600 de pensionari cad anual victimă lipsei de căldură. În realitate numărul acestora

este cu mult mai mare.

Studiile recente arată că sărăcia în Marea Britanie este repartizată inegal. Spre deosebire de sudul țării, relativ stabil economic, nordul amenință să sărăcească tot mai mult. În vreme ce la Londra procentul șomerilor este de 7,8 la sută, în zona orașului Liverpool șomajul a ajuns la 17,8 la sută. Locurile în care o treime din populație șomează sau, chiar mai rău, trăiește fără speranță de a mai găsi de lucru nu mai sînt o raritate.

Pentru cei mai loviți dintre cei loviți, o sursă din cercul vicios al sărăciei nu există.

(Agerpres)

Avînd în vedere că în cursul lunii ianuarie, masivul Paring va găzdui raliul Salvamont 1983, corespondentul nostru din Lupeni, Mihai Motya și a adresat câteva întrebări tovarășului dr. Li. viu Durghinescu, președintele comisiei orașenești „Salvamont” Lupeni și medic șef al acestei formații.

— Ce a determinat înființarea unei echipe „Salvamont” pe lingă Spitalul orașenesc Lupeni?

— Avînd în vedere amplasarea geografică a orașului Lupeni care ca asistență medicală servește o zonă montană foarte întinsă, cu 8 puncte forestiere dispersate în masivele Vilcan, Retezat și o porțiune dintre Munții Cernei, cu cabane turistice de mare afluență ca Buta, Cîmpa lui Neag, Cîmpușel, Valea de Pești și Straja — ultima dotată cu instalații de transport pe cablu, a determinat Consiliul popular al orașului Lupeni și conducerea spitalului să solicite înființarea unei echipe „Salvamont” care să acționeze cu promptitudine atunci cînd se ivesc cazuri ce necesită prim-ajutor medical în zonele montane izolate.

— Cum vă pregătiți pentru raliul „Salvamont” din ianuarie, ce va avea loc în Paring?

— Surpriza plăcută, că etapa republicană a raliului se va ține în Valea noastră, a determinat mobilizarea tuturor forțelor

pe plan local pentru a putea face față în mod onorabil acestei mari șanse de afirmare. Dorința tinerei echipe din Lupeni este ca alături de echipa colegă din Petroșani, care are o bogată experiență, să obțină rezultate care să onoreze în calitate de gazdă, municipiul nostru. Sintem convinși că reunindu-ne forțele,

preferențiale dintre cele două echipe din Valea Jiului, acordîndu-ne șansa de a ne impune în cadrul acestui raliu.

— De ce bază materială și sprijin vă bucurați?

— Despre baza materială a formației noastre putem spune multe. Amintim că în ultimele luni am fost dotați de către Ministerul Sănătății cu 12 stații radio-emisie-recepție portabile, o autos-

de directorul Spitalului Lupeni, dr. Nicolae Aldica și bineînțeles de către organele de decizie de la consiliul popular județean. La cabana Straja, membrii echipei „Salvamont”, cu ajutorul mînei Lupeni, au construit un sediu propriu pentru echipa „Salvamont” și un punct sanitar fix pe timpul iernii la stația de întoarcere a telefericului Straja.

— Ce ne puteți spune despre potenții echipei?

— Plăcuta surpriză pe care am avut-o după inițiativa noastră de înființare, a fost faptul că foarte mulți tineri au solicitat să fie primiți în formație. Ceea ce pot spune este că avem o formație tină, optimistă care va încerca — în condiții de concurs — să dovedească întreaga abnegație și prietenie.

● „SALVAMONT” LA ÎNALȚIME. Membrii echipei Salvamont din Petroșani efectuează în masivul Paring intense pregătiri în vederea apropiatului raliu național salvamont. Antrenamentul echipei noastre a ajuns în stadiul executării celor mai grele exerciții specifice, asigurînd valoarea ridicată a pregătirii fiecărui component. De aici speranța și urarea noastră pentru un loc fruntaș în apropiata competiție.

„Salvamont” Lupeni va fi prezent la apropiatul raliu național

invățănd din bogata experiență a conducătorului formației din Petroșani, Dumitru Birlida, să vedim că și tinăra formație din Lupeni se poate alinia formațiilor fruntașe din țară. Ca plan de pregătire în afara antrenamentelor ținute în cursul verii de către absolvenții școlii naționale „Salvamont”, sub îndrumarea maestrului sportului Nicolae Nevezi, începînd cu data de 20 decembrie 1982 facem antrenamente zilnice pentru a ne apropia ca formă de pregătire sportivă și îndeminare de colegii din Petroșani. Consider de bun augur colaborarea

nitară Diesel cu dublă tracțiune care servește în mod prioritar formația noastră, o achie primită prin bunăvoința conducătorii mînei Lupeni și echipament sportiv ca schiuri, bocanci, costume, corzi etc. Justificînd înființarea unui post de prim-ajutor la lacul Bucura cu permanentă între 15 iunie — 15 septembrie, Ministerul Sănătății ne-a repartizat un cort special și două stații radio-emisie-recepție „mamă” care vor face legătura între cabana Buta, Cîmpu lui Neag și Spitalul Lupeni. Toate acestea pentru a fi materializate au fost susținute de către inimosul secretar al consiliului popular Lupeni, Mihai Maxim,

memento

FILME

9 ianuarie

PETROȘANI — 7 Noiembrie: Piedone africanul, I-II; Unirea: Zestreca domniței Ralu.

LONEA: O față fericită.

ANINOASA: Cinci pentru infern.

VULCAN — Luceafărul: Destine romantice.

LUPENI — Cultural: Ali Baba și cei 40 de hoți, I-II.

URICANI: Waterloo, I-II.

10 ianuarie

PETROȘANI — 7 Noiembrie: Hercule cucerește Atlantida; Unirea: Misterocele de la castel.

LONEA: Nici măcar n-ai visat.

VULCAN — Luceafărul: Ghețuri pe înălțimi.

LUPENI — Cultural: Mircasa cu vâlul negru.

URICANI: Un prieten pierdut.

TV

9 ianuarie

8,00 Consultații pentru elevii cursurilor serale. Matematică-bacalaureat.

8,30 Almanahul familiei.

9,00 De strajă patriei.

9,30 Bucuriile muzicii. Marea muzică pentru cei mici.

10,00 Viața satului.

11,45 Lumea copiilor.

13,00 Album duminical.

18,40 Micul ecran pentru cei mici.

19,00 Telegazeta.

19,20 Călătorie prin țara mea.

Pe magistrala E 20 (I).

19,40 Cîntarea României. De pe marea scenă a țării, pe micul ecran — județul Buzău.

20,25 Telectinmateca: Sunetul muzicii. Cu: Julie Andrews, Christopher Plummer, Eleanor Parker, Parca 1.

21,45 Întîlnirea cu opera, opereta și baletul.

22,20 Telegazeta.

22,30 Închiderea programului.

10 ianuarie

15,00 Telex.

15,05 Emisiune în limba maghiară.

17,50 1001 de scri.

18,00 Închiderea programului.

20,00 Telegazeta.

20,20 Orizont tehnico-științific.

20,45 Tezaur folcloric.

21,15 Roman foileton: Docherii. Episodul 7.

21,45 Studioul muzicii ușoare.

22,00 Telegazeta.

Întreprinderea comercială de stat mărfuri industriale Petroșani

INCADREAZĂ

● portar

pentru magazinul universal „Jiul” (restaurant)

Incadrarea conform Legii nr. 12/1974.

Mica publicitate

VIND Dacia 1100. În formația strada Aurel Vlaicu nr. 13, Petroșani, telefon 44207. (25)

VIND Dacia 1300. Iscroni, strada Dănuțoni 353. (24)

CAUT femeie îngrijire copil un an și jumătate la domiciliul meu. Telefon 42005. (22)

PIERDUT carnet student pe numele Zaharia Ciprian și legitimație de bibliotecă Birăiescu Emil, eliberate de Institutul de

mine Petroșani. Le declarăm nule. (21)

PIERDUT legitimație de serviciu pe numele Nistor Miliță, eliberată de T.C.H., S.U.T. Livezeni. O declar nulă. (23)

PIERDUT legitimație de serviciu pe numele Nistor Marin, eliberată de I.M. Lupeni. O declar nulă. (27)

PIERDUT certificat de absolvire curs de calificare nr. 137241/1127 din 1978, eliberat de I.U.M. Petroșani pe numele Iuțesc Andronică. Il declar nul. (28)

ANUNȚURI DE FAMILIE

SOTIA și copiii, anunță cu durere împlinirea unui an de la dispariția celui care a fost bun soț și tată CORAVU ALEXANDRU. Amintirea lui va rămîne veșnic vie în inimile noastre. (16)

SOTIA Victoria, fiica Emilia, ginerele Nelu și nepotul Lucian amintesc celor cunoscuți că se împlineste un an de la dispariția fulgerătoare a celui care a fost

GAVRIL DUMITRU

Ii vom păstra veșnică amintirea. (5)

SOTIA Viorica, copiii Ionică și Veronica anunță împlinirea unui an de la decesul scumpului nostru soț și tată

CUGERANU ȘTEFAN

Amintirea lui va rămîne veșnic vie în inimile noastre. (26)